

FOCUS OP VROUWEN

Nieuwsbrief van het Vrouwenactienetwerk

EDITORIAAL

Ieder jaar in augustus hangen de slogans al in de supermarkten, grootwarenhuizen, kledingzaken en boekenwinkels: TERUG NAAR SCHOOL. Het doet menig kind en adolescent zuchten en steunen. Daar zijn ze weer: de vakantie is amper halverwege en de schoolpoort doemt weer voor ons op.

De slogan zou ook de titel kunnen zijn van het hoofdartikel van deze Focus op vrouwen, maar dan in een heel andere context en zou eigenlijk moeten luiden: WIJ WILLEN (TERUG) NAAR SCHOOL! Het Safe Schools for Girls-project van Amnesty International wil een einde stellen aan de discriminatie die meisjes wereldwijd ondervinden wanneer ze 'gewoon' naar school proberen te gaan.

Onderwijs is een mensenrecht dat aan veel kinderen ontzegd wordt om veel verschillende redenen, armoede is daarbij een doorslaggevende factor, maar voor meisjes is recht op onderwijs weer iets problematischer dan voor jongens.

Recent onderzoek verricht door Amnesty International legt de complexiteit en de omvang van het probleem bloot. De graad en aard van het geweld dat meisjes op weg naar school en op school ondervinden kunnen sterk verschillen, maar het probleem is altijd nauw verbonden met de status van de vrouw in de maatschappij, gekoppeld aan de welvaart en politieke situatie in die maatschappij. Het gebrek aan 'veilig onderwijs' voor meisjes moet, zo stelt de recente action circular van Amnesty International, dus geïntegreerd worden in de strijd tegen geweld op vrouwen in het algemeen en moet zowel op school gevoerd worden als binnen een ruimere maatschappelijke context.

In deze Focus vragen we bijzondere aandacht voor dit probleem, maar ook voor een thema dat al van meet af aan centraal staat in de Stop Geweld Tegen Vrouwen-campagne: geweld in post-conflictsituaties, met name in het gebied van de Grote Meren. Onze briefschrijffactie klaagt het aanhoudende geweld aan in Burundi, waar de toestand in 'vredestijd' niet veel lijkt te verschillen van die in oorlogstijd. Aan schoollopen kan hier door veel meisjes zelfs niet gedacht worden. In Burundi heerst een permanent klimaat van straffeloosheid en riskeren veel vrouwen hun leven wanneer ze een voet uit huis zetten, sterker nog, ook thuisblijven biedt geen garanties. Jullie brieven kunnen mee het verschil maken.

Aline Remael

INHOUD

HUISELIJK GEWELD: MOSLIMA-PROJECT IN MECHELEN	P. 1
DUIZEND VREDESVROUWEN IN IEPEL	P. 1
SAFE SCHOOLS: TIJD VOOR ACTIE	P. 2
SCHRIJFFACTIE: BURUNDI	P. 3
BOEKBESPREKING	P. 4
AGENDA	P. 4

HUISELIJK GEWELD: MOSLIMA-PROJECT IN MECHELEN

Het aantal meldingen van partnergeweld in Vlaanderen is de voorbije 6 jaar verdubbeld. In 2006 werden er 6.800 gevallen bij de politie aangegeven, maar in werkelijkheid ligt het aantal slachtoffers nog altijd veel hoger. De stap naar hulpverleners blijft voor veel slachtoffers nog altijd te groot en in een nieuwe campagne roept Vlaams minister van Welzijn Steven Vanackere getuigen en slachtoffers op om het taboe te doorbreken (vrtnieuws.net, 16/11/2007).

Het is goed te horen dat de campagnes van o.a. de vrouwenbeweging en Amnesty International meer en meer weerklank beginnen te vinden. Tot nu toe bleven veel initiatieven immers een heel lokale aangelegenheid.

Zo'n initiatief van de Cel Vreemdelingen van de Mechelse politie concentreert zich bijvoorbeeld op bijstand voor allochtone vrouwen die het slachtoffer worden van huiselijk geweld, een heel kwetsbare groep. Het korps beseft op een bepaald ogenblik dat het vrijwel machteloos stond tegenover huiselijk geweld binnen die gemeenschap en nam toen het initiatief om een vrijwilligersteam van allochtone vrouwen van Marokkaanse oorsprong uit te nodigen om met hen samen te werken. Dit team, de "Moslima's" bestaat uit een groepje van een 5-tal vrijwilligers. Op vraag van de politie en nadat een vrouw zich tot de politie heeft gewend, volgen zij samen met de vrouw in kwestie haar dossier op.

Deze aanpak die blijkt te werken. Bovendien wordt hij aangevuld met culturele scholing over de achtergrond van de Marokkaanse allochtone bevolking van Mechelen. Het initiatief richt zich in de eerste plaats op de situatie bij immigranten

en Belgen van Marokkaanse oorsprong omdat deze groep sterk vertegenwoordigd is in Mechelen, maar verdient zeker uitbreiding. Dat blijkt ook uit de interesse voor het project bij andere politiekorpsen.

Aline Remael

DUIZEND VREDESVROUWEN IN IEPEL

In onze juni-editie stelden we de campagne "Vrouwenkracht is Vredesmacht" al voor. Deze campagne, georganiseerd door de Nederlandstalige Vrouwenraad, Moeders voor Vrede en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, ijvert voor de uitvoering van Resolutie 1325 van de VN Veiligheidsraad over 'vrouwen, oorlog en vrede'. Deze resolutie erkent de kracht van vrouwen als vredesfactoren en plaatst de participatie van vrouwen en vrouwenrechten prioritaair op de agenda van vredesonderhandelingen en postconflict-maatschappijopbouw.

Na een jaar lang van campagnevoeren, werden er op het afsluitende moment op 20 oktober te Ieper (de Vlaamse vredesstad bij uitstek) heel wat activiteiten georganiseerd om de campagne-eisen kracht bij te zetten.

Zo werd er een internationale vredesconferentie georganiseerd waar de kracht van vredesvrouwen zichtbaar gemaakt werd door prominente gasten aan het woord te laten. Markante vredesvrouwen uit Burundi, Afghanistan, Iran, Tsjetsjenië, Democratische Republiek Congo, Palestina, Israël en Irak gaven uiteenzettingen. Ze vonden elkaar in de vooraanstaande rol die zij spelen in de opbouw en duurzame ontwikkeling van hun land. Hun boodschap aan het talrijk opgekomen publiek was duidelijk: meer steun en zichtbaarheid voor de positie en de rechten van vrouwen in de samenleving.

Daarnaast namen duizend vrouwen deel aan een mars naar de Ieperse Menenpoort. Ze deden dat als eerbetoon aan alle vrouwen die zich inzetten voor vrede, ontwikkeling en vrouwenrechten ter wereld.

Ondersteunt u deze campagne en wilt u de Belgische beleidsmakers aansporen om de vrouwelijke krachten voor vrede voldoende te benutten? Surf dan naar www.vrouwenkracht.net, lees het charter 'Vrouwenkracht is Vredesmacht' en onderteken de petitie online.

Annemie Van Uytven

SAFE SCHOOLS: TIJD VOOR ACTIE

Op vele plaatsen in de wereld is schoollopen geen onbezorgde activiteit.

De school is een reflectie van de maatschappij: vormen van geweld die vrouwen tegenkomen in het dagelijks leven, zijn ook aanwezig in en rond de school. Dat blijkt uit een recente "action circular" van Amnesty international die landen en activisten wereldwijd oproept om hiertegen actie te voeren.

In veel landen, zo meldt het document, worden elke dag kinderen, vooral meisjes, aangevallen op hun weg naar school. Ze worden geslagen, gepest en vernederd door hun schoolkameraden, of worden het slachtoffer van roddels die achter hun rug via GSM of internet verspreid worden. Alle meisjes zijn potentiële slachtoffers, maar sommige meisjes riskeren vlugger het slachtoffer te worden van geweld dan anderen omwille van hun identiteit of hun voorkomen. Lesbische meisjes, meisjes met een handicap, migranten, wezen en vluchtelingen zijn bijvoorbeeld vaker het slachtoffer van pesterijen en bedreigingen.

Terwijl sommigen bedreigd worden met seksueel geweld door andere studenten, wordt aan anderen een beter schoolresultaat beloofd in ruil voor seksuele diensten, en worden nog anderen gewoonweg verkracht in de lerarenkamer. Bovendien zijn lichamelijke straffen voor het disciplineren van kinderen nog gebruikelijk in een groot aantal landen.

Over het algemeen treft seksueel misbruik en uitbuiting vooral meisjes die leven in een vluchtelingenkamp, en worden meisjes in oorlogslanden bovendien geregeld gevangengenomen door gewapende troepen, vaak voor seksuele diensten. Zo lopen zij het risico gekwetst of gedood te worden op een 'doodgewone' schooldag, maar ook in landen waar 'vrede' heerst, of in landen in postconflictsituaties lopen kinderen gevaar.

Door zulke aanrandingen lopen alle meisjes overigens een verhoogd risico op **SOA/ HIV-besmetting**, waardoor de kans op latere uitsluiting en discriminatie nog groter wordt. Geïsoleerde gevallen van geweld kunnen een heel leven bepalen. Als meisjes stoppen met naar school gaan, heeft dat een grote impact op hun toekomst.

En veel meisjes stoppen met school omwille van het risico op geweld of ze nemen niet meer ten volle deel aan het schoolleven. Ze verliezen daardoor hun kansen op economische zelfstandigheid, huwen op vroegere leeftijd, lopen bijgevolg meer risico's bij een zwangerschap, en vallen vaker ten prooi aan mensenhandelaars. Onderwijs is een middel om de positie van vrouwen te versterken en de cirkels van armoede waarin ze dreigen terecht te komen te doorbreken. Het geeft een aanzet tot sociale en economische ontwikkeling in arme landen en het werkt preventief tegen de verspreiding van AIDS. **Een lage scholingsgraad heeft dus niet enkel rampzalige gevolgen voor de meisjes zelf, maar ook voor de hele maatschappij.**

Geweld tegen meisjes neemt duidelijk verschillende vormen aan: het is zowel het product van fundamentele discriminatie als het gevolg van niet tijdig ingrijpen bij pesterijen. Deze vorm van geweld moet dus kaderen binnen de ruimere campagnes tegen geweld tegen vrouwen, maar op een ander niveau moeten leerkrachten de tekenen tijdig herkennen en ingrijpen voor de situatie escaleert. Onderwijs als mensenrecht kan niet worden gevrijwaard als meisjes zich niet veilig voelen op school.

Schoolgeld en andere kosten vormen echter ook een obstakel voor de toegankelijkheid van scholen. En ook daar zijn vooral meisjes het slachtoffer van als hun familie te weinig financiële middelen heeft. Meisjes worden ook als eerste van school gehaald om voor zieke familieleden te zorgen. En terwijl onderwijs cruciaal is in de preventie van SOA's gaan meisjes soms seksuele relaties aan om hun schoolkosten te kunnen betalen.

Er moet dus ingegrepen worden. Amnesty International roept alle landen op om met volgende zes stappen rekening te houden bij hun beleid:

Stap 1: Wees preventief. Verhinder alle vormen van geweld tegen meisjes via aangepaste wetten, beleid en procedures.

Stap 2: Maak scholen voor meisjes veilig door actieplannen te voorzien gericht tegen schoolgerelateerd geweld. Dit gebeurt in de vorm van richtlijnen voor scholen en verplichte training voor leerkrachten en studenten, de aanstelling van een gespecialiseerde regeringsverantwoordelijke en een sensibiliseringscampagne. De school moet ook zorgen voor een veilige omgeving door bv. toiletten voor jongens en meisjes gescheiden te houden, veilige slaapplekken te voorzien en toezicht te houden op speelplaatsen en sportvelden.

Stap 3: Reageer op voorvallen van geweld tegen meisjes en creëer een omgeving waarin vertrouwelijkheid heerst, garandeer onafhankelijkheid, effectief onderzoek en eventueel juridische vervolging. Voorzie in diensten voor de slachtoffers. Verzeker dat alle gevallen van geweld tegen meisjes gerapporteerd en genoteerd worden. Mensen die veroordeeld werden voor verkrachting en andere misdaden tegen kinderen, moeten uitgesloten worden als werknemers op scholen.

Stap 4: Voorzie in diensten voor slachtoffers van geweld: counseling, medische behandeling, informatie over SOA,... Steun meisjes bij hun herintegratie op school wanneer zij besmet zijn, zwanger zijn geworden, gehuwd zijn of moeder zijn geworden

Stap 5: Verhoog de laagdrempeligheid van scholen voor meisjes door het afschaffen van directe of indirecte kosten. Maak secundair onderwijs toegankelijk voor iedereen.

Stap 6: Bescherm meisjes voor misbruik door het ontwikkelen en bekrachtigen van gedragscodes voor schoolwerknemers en studenten. Leid het onderwijzend personeel op in het vroegtijdig interveniëren bij pesterijen en geweld tegen meisjes.

Griet Ackerman

SCHRIJFACTIE: BURUNDI:

BURUNDI: GEEN BESCHERMING TEGEN SEKSUEEL GEWELD NOCH IN OORLOG, NOCH INVREDE

Zesentwintig per week. Dat is een heel bescheiden schatting van het gemiddeld aantal verkrachtingen in de periode 2004-2006. Choquerend, zeker omdat Burundi zich sinds 2003 in een toestand van broze vrede bevindt. Het ontbreekt Burundi aan alle structurele middelen en een uitgesproken wil om deze grove mensenrechtenschendingen aan te pakken.

In de gewelddadige burgeroorlog die van 1993 tot 2003 plaatsvond in het kleine Centraal - Afrikaanse landje was seksueel geweld een oorlogswapen. Sinds het einde van de oorlog bevindt de Burundese gemeenschap zich in een pijnlijke spagaat tussen verzoening en vervolging. Een krachtadig signaal, dat de misdaden tegen de menselijkheid moet veroordelen en de verantwoordelijken moet vervolgen, is uitgebleven. Het permanente klimaat van straffeloosheid is een van de onderliggende oorzaken van het hoge aantal verkrachtingen in het land.

Vanuit juridisch oogpunt is de situatie nochtans positief te noemen. Burundi ondertekende en ratificeerde het verdrag ter eliminatie van de discriminatie van de vrouw, het kinderrechtenverdrag en de statuten van Rome die alle een krachtige vervolging van de aanranding van de eerbaarheid vooropstellen. Het Burundese strafwetboek plaatst strenge straffen op verkrachting en aanranding. In het nieuwe strafwetboek dat op korte termijn klaar zou zijn, worden deze straffen nog verzwaaard.

Toch is de omgang met seksueel geweld op alle niveaus problematisch. Binnen de lokale gemeenschap beschouwt men verkrachting als een schande voor het slachtoffer. Vooroordelen zoals dat de verkrachting was gewenst of

uitgelokt door het slachtoffer gaan gepaard met uitstoting en discriminatie. De positie van het slachtoffer is hierdoor des te pijnlijker. Verkrachte vrouwen vinden vaak geen man, wat in de harde Burundese maatschappij het moeilijk maakt om te overleven. Vele vrouwen verkiezen daarom geen hulp te zoeken of klacht in te dienen en verbergen hun pijnlijke geheim. Indien de feiten wel worden bekendgemaakt, wordt vaak een minnelijke schikking gezocht tussen de vader of man van het slachtoffer en de dader. Veelal betreft het een afkopsom voor geleden leed en regelmatig huwt de dader het slachtoffer bij wijze van rechtzetting. Het slachtoffer en haar gevoelens worden in deze schikking volledig gepasseerd. Van enig schadeherstel voor het slachtoffer is geen sprake.

Een tweede probleem stelt zich op het officiële niveau. Slachtoffers kennen de gerechtelijke procedures en hun rechten als slachtoffer niet. Velen weten niet eens dat ze een klacht kunnen indienen. Bovendien heersen bij zowel de uitvoerende als bij de rechterlijke macht apathie en een totaal gebrek aan tact bij het omgaan met slachtoffers van seksueel geweld.

De weinige vrouwen die wel de moed opbrengen om een klacht in te dienen, worden op een weinig respectvolle manier ondervraagd. Als men al een onderzoek instelt, is er vaak een gebrek aan wilskracht om het ten gronde te voeren. Zo komt de bewijslast dikwijls op de schouders van het slachtoffer terecht. Slachtoffers moeten meestal een medisch certificaat voorleggen vooraleer hun klacht wordt aanvaard, hoewel deze procedure wettelijk niet nodig is. Een klacht indienen enkele weken of maanden na de feiten is hierdoor heel moeilijk. Bovendien arresteert men de dader vaak niet omdat die te ver van het politiebureau woont.

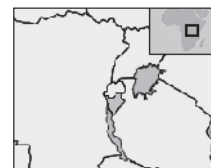
Indien er toch een rechtszaak wordt geopend, zal het veel energie en moed van het slachtoffer vergen om de hele juridische molen waarin dezelfde vooroordelen heersen als binnen haar familie en gemeenschap, te trotseren. In een aantal concrete gevallen moest door geldgebrek van de dader, het slachtoffer zelfs de volledige gerechtskosten betalen.

Slachtoffers van seksueel geweld ontberen momenteel de meest elementaire psychische, medische en juridische zorgen. De Burundese overheid moet op alle niveaus doortastend optreden tegen de heersende mistoestanden. In de eerste plaats dient men de toegang van vrouwen tot het gerecht te verbeteren. De uitvoerende macht en het gerecht moeten adequaat reageren, zoals de wet het voorschrijft en hierop moet controle komen. De overheid moet door te sensibiliseren werk maken van een algemene mentaliteitswijziging. Alleen zo kan een daling van het aantal gevallen van seksueel geweld worden ingezet.

Dit artikel is gebaseerd op het Amnesty International rapport: *Burundi: Aucune protection contre le viol en temps de guerre comme en temps de Paix*. Oktober, 2007.

Dimitri Eynikel

LCT Grote Meren Amnesty Vlaanderen

Président Pierre Nkurunziza

Président de la République
Boulevard de l'Uprona
Rohero I
BP 1870
Bujumbura / BURUNDI

(Plaats en datum)

Monsieur le Président,

Nous avons pris connaissance du rapport d'Amnesty International *Burundi. Aucune protection contre le viol en temps de guerre comme en temps de paix (AFR 16/002/2007)*. Il attire l'attention sur le nombre élevé de viols et de violences sexuelles commis au Burundi et montre que la police et le système judiciaire ne font pas le nécessaire pour lutter contre ces violences.

Le viol qui serait commis par des agents de l'État ou des individus isolés, est un sujet de préoccupation grave que votre gouvernement doit prendre en considération. Or le rapport met l'accent sur le fait que les autorités, notamment la police et le système judiciaire, ne prennent pas les mesures nécessaires et que les coupables présumés sont rarement poursuivis en justice.

Des statistiques officielles fiables manquent pour donner un aperçu de l'ampleur du problème, ainsi qu'un système de contrôle indépendant qui permettrait à votre gouvernement d'obliger toutes les branches de l'État à rendre compte de leurs actes. Ceci permettrait votre gouvernement d'allouer des sommes suffisantes et d'élaborer des lois et des politiques appropriées pour répondre au problème. Seuls de telles réformes appropriées (par exemple, instructions aux responsables de haut rang de la police et du système judiciaire) peuvent commencer à rétablir la confiance des victimes en la capacité des autorités à mener des enquêtes efficaces et, si nécessaire, à engager des poursuites.

L'État ne fournit pas suffisamment d'assistance juridique aux victimes de viol qui engagent une procédure judiciaire. Les organisations non gouvernementales jouent un rôle essentiel ici, mais elles sont débordées et elles ne peuvent accéder à toutes les femmes, en particulier à celles qui vivent dans les zones rurales.

C'est au Gouvernement à mettre en place un programme d'assistance juridique permettant aux femmes de recevoir le soutien dont elles ont besoin. Ce programme doit couvrir l'ensemble du pays et permettre à un plus grand nombre de femmes d'avoir accès à la justice. Il fournirait des conseils, une aide financière et logistique à celles qui intentent un procès, depuis le moment où elles portent plainte jusqu'au verdict. De telles mesures encourageraient un plus grand nombre de femmes à dénoncer le crime dont elles ont été victimes.

Nous vous encourageons à rechercher une assistance financière et logistique auprès des gouvernements donateurs et de la communauté internationale afin qu'un tel programme puisse rapidement être mis en œuvre.

En outre, nous souhaiterions être informés des réformes juridiques que vous comptez engager pour garantir que les viols et les autres formes de violences sexuelles feront l'objet de véritables enquêtes dans le futur et que les responsables présumés de tels actes seront traduits en justice.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de notre très haute considération.

(Naam, adres en handtekening)

Luchtposttarief: € 0,90 (plus etiket 'a prior')

Wie omhoog kijkt, ziet geen grenzen

22 hoopgevende verhalen

Erika Claessens

UITGEVERIJ VAN HALEWYCK

WIE OMHOOG KIJKT, ZIET GEEN GRENZEN

Erika Claessens,
Van Halewyck, 2006, 159 p.

Wie aangetrokken wordt door de positieve kracht van de titel van dit boek, zal niet bedrogen uitkomen. Erika Claessens brengt 22 hoopgevende verhalen, 22 portretten van individuen met zeer uiteenlopende levenswegen, maar hun paden kruisen elkaar bij Dienstenthuis. Deze onderneming werd in het leven geroepen om banen en diensten binnen een sociaal kader te bevorderen via het systeem van dienstencheques. Erika's zoektocht naar de mensen achter de werknemers levert een rijke verzameling aan menselijke ervaringen op. Want hoewel zij allen gelijkaardig werk verrichten, doet weinig vermoeden welke verschillende achtergronden zij met zich meedragen. Aissatou verliet haar thuisland om te ontsnappen aan een gedwongen huwelijk, oorlog verdreef Matanat van haar geboorteplek, Marita ging op zoek naar een beter leven voor haar kinderen en Godelieve werd gedwongen te vertrekken omwille van de politieke activiteiten van haar vader.

De kracht van dit boek ligt in de combinatie van de soms pijnlijk realistische levensverhalen van de ondervraagden en hun kunst in elke situatie te blijven dromen. Hoewel verschillenden onder hen hogere studies volgden in hun land van herkomst, putten zij toch kracht uit het kuis- en strijkwerk dat ze momenteel verrichten. Deze job biedt hen een nieuw perspectief, een zekere vorm van controle over hun situatie en de mogelijkheid te bouwen aan hun toekomst. Het is een toekomst die telkens anders ingevuld wordt, maar die steeds hoopvol tegemoet getreden wordt. Met de voeten op de grond, maar het hoofd in de wolken. Want ... wie omhoog kijkt, ziet immers geen grenzen.

Anke Van Vossole

STEUN VROUWENRECHTEN

Amnesty International is een onafhankelijke en onpartijdige organisatie die de naleving van alle mensenrechten nastreeft. Zij doet onderzoek naar en voert actie tegen ernstige mensenrechtenschendingen.

Ondanks het feit dat vrouwen een onmisbare rol vervullen in de maatschappij zijn zij bijzonder kwetsbaar en vallen zij dagdagelijks ten prooi aan wereldwijd partnergeweld, worden zij als wapen gebruikt in oorlogen, zijn zij structurele slachtoffers van armoede en worden zij vaak uitgesloten van onderwijs en medische zorgen.

Omdat Amnesty International aandacht en respect wil vragen voor vrouwenrechten, werd een **Vrouwenactienetwerk** opgericht. Dit netwerk wil uitgroeien tot een slagvaardige tak binnen Amnesty International. Daaraan kan ook jij ongetwijfeld jouw steentje bijdragen. Deelnemen aan de klassieke schrijfacties is één van de manieren waarop je het Vrouwenactienetwerk kan steunen.

Je kan je ook gratis abonneren op de nieuwsbrief of je kan je aanmelden als vrijwilliger/lid van het actienetwerk.

Wij blijven daarnaast ook op zoek naar interessante plaatsen waar folders en nieuwsbrieven van het Vrouwenactienetwerk verspreid en tentoongesteld kunnen worden en naar mensen die hierbij willen helpen.

AGENDA

In het kader van de "Internationale dag tegen geweld op vrouwen" op 25 november, organiseert de provincie Antwerpen een sensibilisatiecampagne over het thema intrafamiliaal geweld.

Onderdeel van deze campagne is de tentoonstelling "Violence against Women 365 International Poster Exhibition", waar meer dan 100 internationale posters tegen geweld op vrouwen en kinderen - verzameld door een Ierse politieofficier - worden tentoongesteld.

U kan deze tentoonstelling nog dagelijks bezoeken t.e.m. 5 december 2007.

Voor verdere informatie:

surf naar de website van de provincie Antwerpen, dienst Welzijn en Gezondheid
<http://www.provant.be/welzijn/>

COLOFON

Redactie:

Annemie Van Uytven (eindredacteur), Aline Remael, Griet Ackerman, Dimitri Eynikel en Anke Van Vossole

Verantwoordelijke Uitgever:

Jan Brocatus
Kerkstraat 156, 2060 Antwerpen

Vormgeving:

Ann Blockmans / Danny Wyts
Nancy Dyckmans

Redactieadres:

Amnesty International Vlaanderen
Kerkstraat 156, 2060 Antwerpen

Tel: 03 271 16 16

Fax: 03 235 78 12

E-mail: annemie_vanuytven@hotmail.com

Internet: www.amnesty.be

Giften: 000-0000082-82

Focus op Vrouwen is de driemaandelijkse nieuwsbrief van het Vrouwenactienetwerk. De ingenomen standpunten vertegenwoordigen niet noodzakelijk de standpunten van Amnesty International.

Wil je de *Focus op Vrouwen* gratis ontvangen? Contacteer dan Kris Laurijssen op het algemeen telefoonnummer of mail jouw volledig thuisadres naar krisl@aivl.be.

Indien je graag een elektronische link naar de Focus in jouw inbox ontvangt, stuur dan een bericht naar krisl@aivl.be met de vermelding "Focus per mail".